

Niedoskonałe prawo oświatowe wymaga modyfikacji. Resort edukacji przyznaje, że propozycje zmian niedawno przedstawione przez Związek Powiatów Polskich są zasadne.

Związek Powiatów Polskich w stanowisku podjętym 14 stycznia br. w Warszawie zwrócił uwagę na trzy problematyczne kwestie związane z edukacją. Pisaliśmy o tym [TUTAJ](#).

Subwencja dla MOW

Pierwsza, to zmiana sposobu ustalania kwot subwencji oświatowej dla Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych i Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii. W ocenie ZPP sposób naliczania wysokości subwencji ogólnej dla konkretnego samorządu nie sprawdza się w przypadku MOW-ów i MOS-ów. A to dlatego, że liczba wychowanków na dzień 30 września w tego typu placówkach zawsze wykazuje znaczne niedoszacowanie w stosunku do faktycznych stanów w kolejnych miesiącach. ZPP zaproponował, aby bardziej zobiektywizowaną wartością, odzwierciedlającą faktyczną liczbę wychowanków w trakcie roku szkolnego była średnia liczba wychowanków/uczniów w okresie od stycznia do sierpnia, jako statystyczna liczba uczniów w tej jednostce dla bazowego roku szkolnego wg stanu na dzień 30 września.

W odpowiedzi na stanowisko udzielonej 26 lutego br. przez Teresę Wargocką, sekretarz stanu w MEN czytamy, że: *sposób zbierania danych w Systemie Informacji Oświatowej będąc podstawą naliczania kwot części oświatowej subwencji ogólnej, powinien jak najdokładniej odzwierciedlać rzeczywistą liczbę wychowanków w ośrodkach. – Wprowadzenie mechanizmu opartego o dane o średniej liczbie wychowanków za pewien okres czasu ubiegłego wydaje się być dobrym pomysłem, uwzględniającym specyfikę przebywania wychowanków w ośrodku – przyznaje wiceminister Wargocka. – Jednakże wg opinii MEN sposób ten powinien odnosić się do średniej liczby wychowanków za cały rok, a nie tylko, jak Państwo proponują w piśmie, za kilka miesięcy. Dane za cały rok będą stanowić kompletną i najbardziej zbliżoną do rzeczywistej informację – twierdzi. Jednocześnie wiceminister zauważa, że wykorzystywanie danych średniorocznych ma również i słabe strony, związane z ich „historycznością”. Dane te bowiem, w ocenie resortu nie uwzględniają aktualnej sytuacji w ośrodku, co ma znaczenie w przypadku jego szybkiego rozwoju (znaczne zwiększanie się liczby wychowanków). Dlatego Teresa Wargocka proponuje, aby ostatecznie ustalając sposób zbierania danych o wychowankach MOW, będących podstawą do naliczania subwencji, rozważyć różne możliwe rozwiązania i wybrać te, które umożliwią uzyskanie danych najbardziej zbliżonych do rzeczywistych w samorządach prowadzących takie ośrodki. Przypomina też, że przy naliczaniu subwencji na rok 2017 będą wykorzystywane dane z „nowego SIO”, co także trzeba uwzględnić.*

Ponadto wiceminister zaznacza, że w rozporządzeniu ministra edukacji narodowej z 2 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych określono definicję wychowanka MOW. Zgodnie z nią nieletni, wobec którego sąd rodzinny orzekł o umieszczeniu w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, staje się wychowankiem młodzieżowego ośrodka wychowawczego z dniem otrzymania przez dyrektora ośrodka, za pośrednictwem poczty, skierowania nieletniego do ośrodka, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 81 ustawy z 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich. – *Przepisy uzupełniają więc definicję wychowanka MOW o osoby skierowane, które do niego nie przybyły – podsumowuje. Warto przypomnieć, że w pracach nad zmianami w tym zakresie czynnie uczestniczył Związek Powiatów Polskich, zarówno podczas posiedzeń Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, jak i podczas spotkania z Rzecznikiem Praw Dziecka.*

Rezerwa 0,4 % - II tura do 15 października

Drugą sprawą poruszoną w stanowisku przez ZPP była konieczność przedłużenia terminu II tury składania wniosków o środki z rezerwy 0,4% dotyczących wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych. W roku 2015 była to data 10 września i jak się okazało był to termin za krótki. Utrudnił bowiem samorządom zbieranie pełnych danych, także w kontekście wzrostu zadań oświatowych w zakresie liczby wychowanków w MOW-ach i MOS-ach. Z tego względu ZPP wnioskował o wprowadzenie terminu składania wniosków z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych w II turze do dnia 15 października lub przywrócenie terminu do 10 października, który obowiązywał w roku 2014. W odpowiedzi wiceminister Wargocka podaje, że obecnie trwają w resorcie prace nad opracowywaniem kryteriów podziału 0,4 % rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2016. Po opracowaniu, projekt będzie przesłany do Ministerstwa Finansów – w celu uzgodnienia, a następnie omówiony na posiedzeniu zespołu ds. edukacji Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Sam resort edukacji przychylił się do propozycji ustalenia składania wniosków w II turze na 15 października 2016 r.

Wynagrodzenie dyrektora – niejasne rozliczanie

Trzecią zmianą, o którą apelował ZPP było ustalenie zasad interpretowania wynagrodzenia osoby będącej jednocześnie dyrektorem i organem prowadzącym szkołę lub placówkę niepubliczną. Jak podnosił Związek, przepisy nie precyzują kwestii wysokości wynagrodzenia takich osób oraz należnych składek na ubezpieczenie społeczne i podatków od takiego wynagrodzenia. Jednocześnie liczne indywidualne interpretacje podatkowe wskazują, że dotacje na wynagrodzenia są przychodem z działalności gospodarczej i są zwolnione z opodatkowania. W konsekwencji od wynagrodzeń takich osób nie są odprowadzane składki na ubezpieczenie społeczne ani podatek dochodowy. Teresa Wargocka przyznaje, że resort dostrzega opisany problem i analizuje obowiązujące przepisy, które go dotyczą.